

PENGUASAAN 3M DALAM KALANGAN MURID-MURID PEMULIHAN KHAS:
KAJIAN KES DI SALAH SEBUAH SEKOLAH RENDAH
DI KAWASAN KAPIT, SARAWAK

DEWI BTE MOHD. SALLEH

UNIVERSITI UTARA MALAYSIA

2011

Penguasaan 3M Dalam Kalangan Murid-Murid Pemulihan Khas: Kajian Kes Di Salah
Sebuah Sekolah Rendah Di Kawasan Kapit, Sarawak

Kertas Projek yang dikemukakan kepada UUM *College of Arts and Sciences (Educational
Studies)*, Universiti Utara Malaysia sebagai sebahagian daripada keperluan untuk

(Master of Education) (Curriculum and Instruction)

Universiti Utara Malaysia

Oleh

Dewi bte Mohd. Salleh

DECLARATION

I hereby declare that the project paper is based on my original work except for the quotations and citations which have been duly acknowledged.

Date : 30 April 2011

Signature

:

Name of Author

: Dewi bte Mohd. Salleh

Matrix No.

: 802716

Bidang Pengajian Pendidikan
UUM College of Arts and Sciences
(Universiti Utara Malaysia)

PERAKUAN PROJEK SARJANA
(Certification of Masters Project)

Saya yang bertandatangan di bawah, memperakukan bahawa
(I, the undersigned, certify that)

DEWI BINTI MOHD. SALLEH (NO. MATRIK : 802716)

Calon untuk Ijazah **Sarjana Pendidikan (Kurikulum & Pendidikan)**
(candidate for the degree of)

telah mengemukakan kertas projek yang bertajuk
(has presented his/her project paper of the following title)

PENGUASAAN 3M DALAM KALANGAN MURID-MURID PEMULIHAN KHAS :

KAJIAN KES DI SALAH SEBUAH SEKOLAH RENDAH DI KAWASAN KAPIT

SARAWAK.

seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas projek boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.
(as it appears on the title page and front cover of project paper is acceptable in form and content and that a satisfactory knowledge of the field is covered by the project paper)

Nama Penyelia : **Dr. Aizan Yaacob**
(Name of Supervisor)

Tandatangan :
(Signature)

Tarikh : **30 April 2011**
(Date)

PERMISSION TO USE

In presenting this project paper in partial fulfillment to the requirements for a postgraduate degree from Universiti Utara Malaysia, agree that the University Library may make it freely available for inspection. I further agree that permission for copying of this project paper in manner, in whole or in part, for scholarly purposes may be granted by my supervisor or in their absence by the Dean of Postgraduate and Research. It is understood that any copying or publication or use of this project or parts thereof for financial gain shall not be allowed without my written permission. It is also understood that due recognition shall be given to me and to Universiti Utara Malaysia for any scholarly use which may be made of any material from my project paper.

Requests for permission to copy or to make other use of materials in this project, in whole or in part, should be addressed to :

Dean of Research and Postgraduate Studies

College of Arts and Sciences

Universiti Utara Malaysia

06010 Sintok

Kedah Darul Aman

PENGHARGAAN

Dilimpahkan segala pujian bagi Allah s.w.t Tuhan yang telah mencipta alam semesta serta salawat dan salam ke atas junjungan besar Nabi Muhammad s.a.w, kaum keluarganya dan para sahabatnya. Pengkaji bersyukur ke hadrat Illahi kerana dengan limpah taufik dan hidayah-Nya kertas projek yang bertajuk ‘Penguasaan 3M dalam kalangan murid-murid Pemulihan Khas : Kajian kes di salah sebuah Sekolah Rendah di kawasan Kapit, Sarawak’ dapat juga akhirnya disiapkan. Ucapan penghargaan ini pertamanya ditujukan kepada Dr. Aizan Yaacob selaku penyelia yang banyak memberi tunjuk ajar dan nasihat yang berguna. Sanjungan yang tidak terhingga juga ditujukan kepada Ibu iaitu Pn. Daiyam bt. Utohia, suami En. Jumadil b. Ali dan semua keluarga yang telah turut bersusah-payah membantu dalam rangka awal kajian dijalankan. Mereka juga sering mendoakan dan memberi kata-kata motivasi, sekali gus menyuntik semangat pengkaji untuk lebih giat meneruskan pengkajian ini sehingga ke penghujungnya tanpa mengenal erti putus asa. Terima kasih juga diucapkan kepada semua kakitangan Perpustakaan S.K Kampong Baru, Kapit, Perpustakaan Daerah Kapit, Perpustakaan Negara Malaysia, Kuala Lumpur dan Perpustakaan Sultanah Bahiyah, Universiti Utara Malaysia yang telah membantu mencari bahan-bahan yang berkaitan dengan kajian ini. Seterusnya tidak dilupakan kepada Mejar Dr. Hj. Yahya Don selaku Pengerusi Program Sarjana Pendidikan (Luar dan berkembar UUM) dan Dr. Laurence John selaku penyelaras *Education Training Center* bagi Sabah dan Sarawak, juga guru Pemulihan Khas Cik Angela Audry Paul yang telah bersedia untuk ditemubual dan dilakukan pemerhatian terhadap corak pengajaran dan pembelajaran yang telah dilakukan olehnya, sekali gus pelajar-pelajar Pemulihan Khas S. K. Kampong Baru, Kapit, yang turut dapat membantu menambahkan beberapa fakta-fakta penting di dalam kajian ini. Tidak dilupakan juga kepada pihak-pihak yang terlibat secara langsung mahupun tidak langsung. Lantas kepada mereka semua pengkaji rakamkan jutaan terima kasih daun keladi, semoga Allah s.w.t akan membalas usaha murni mereka.

ABSTRAK

Kertas Projek ini memfokuskan kajian terhadap 'Penguasaan 3M dalam kalangan murid-murid Pemulihan Khas : Kajian kes di salah sebuah Sekolah Rendah di kawasan Kapit, Sarawak '. Kajian ini melibatkan 28 responden yang terdiri daripada murid-murid Pemulihan Khas. Fokus kajian adalah berkisar mengenai penguasaan 3M murid-murid Pemulihan Khas. Sampel kajian pula melibatkan murid-murid dari Tahap 1 iaitu kelas 2 Perdana seramai 14 orang dan kelas 3 Satria seramai 14 orang. Kajian turut menekankan tiga aspek utama iaitu pertama mengenal pasti penguasaan 3M murid-murid Pemulihan Khas melalui 'Ujian Saringan Bahasa Melayu dan Matematik', 'Ujian Diagnostik Bahasa Melayu dan Matematik' dan 'Ujian Pengamatan', kedua cuba mengenal pasti cara murid-murid Pemulihan Khas menguasai 3M, khususnya melalui pengajaran dan pembelajaran di dalam kelas. Manakala aspek yang ketiga ialah pengkaji cuba meninjau implikasi positif mahupun negatif 'Ujian Saringan Bahasa Melayu dan Matematik', 'Ujian Diagnostik Bahasa Melayu dan Matematik' dan 'Ujian Pengamatan' terhadap penguasaan 3M murid-murid Pemulihan Khas. Seterusnya prosedur pengutipan data yang digunakan adalah melibatkan Ujian Pencapaian, Kaedah Temubual Bersemuka (Temubual Berstruktur), penyelidikan perpustakaan, penggunaan alat-alat teknologi seperti kamera video, kaset kosong dan perakam suara (*walkman*). Dapatan kajian daripada pencapaian penguasaan 3M murid-murid Pemulihan Khas mendapati bahawa semua murid Pemulihan Khas terbabit layak mengikuti Kelas Pemulihan Khas yang diadakan. Hal ini kerana mereka telah gagal dalam kesemua atau sebahagian dari ujian-ujian yang telah dijalankan. Dapatan kajian daripada cara murid-murid Pemulihan Khas menguasai 3M, khususnya yang melibatkan pengajaran dan pembelajaran di dalam kelas mendapati bahawa Guru Pemulihan Khas terbabit mempraktikkan kaedah pengajaran pemulihan secara kumpulan dan individu, menitikberatkan dua aspek penting sebelum merancang pengajaran iaitu apa yang diketahui oleh murid sebelum pengajaran dimulakan dan apa yang perlu diketahui oleh murid selepas pengajaran dilakukan, memulakan proses menjejaskan kata daripada yang mudah dahulu, penggunaan alat bantu mengajar (ABM) dan melakukan penilaian terhadap setiap perkembangan yang ditunjukkan, khususnya berkaitan penguasaan 3M murid-murid Pemulihan Khas terbabit. Seterusnya dapatan kajian daripada implikasi positif mahupun negatif 'Ujian Saringan Bahasa Melayu dan Matematik', 'Ujian Diagnostik Bahasa Melayu dan Matematik', dan 'Ujian Pengamatan' terhadap penguasaan 3M murid-murid Pemulihan Khas mendapati bahawa implikasi positif lebih mendominasi berbanding dengan implikasi negatif.

ABSTRACT

This project was focused on the 'Mastery 3M among Special Rehabilitation pupils : Case study in one of the Primary Schools in area Kapit, Sarawak. It is involved 28 respondents from Special Rehabilitation pupils. It focused on the 3M control level of the Special Remedial class. The research sample involved only Level 1 pupil. It's included 14 pupils from 2 Perdana and 14 pupils from 3 Satria. This study also highlighted three key aspects namely first identify 3M mastery Special Rehabilitation pupils through 'Malay Language Screening Test and Mathematics', 'Malay Language Diagnostic Test and Mathematics' and 'Perception Test', second try to identify the ways Special Rehabilitation pupils control 3M, especially through teaching and learning in class. While the third aspect is researcher try to explore positive implications or negative 'Malay Language Screening Test and Mathematics', 'Malay Language Diagnostic Test and Mathematics' and 'Perception Test' on 3M mastery Special Rehabilitation pupils. After that data collection procedure that used are involving achievement test, interview method confront (structured interview), library research, use of technology tools such as video camera, empty cassette and voice recorders (walkman). The findings from all these tests are that all the Special Rehabilitation pupils involved qualified to follow the Special Remedial class. This is because they have failed in all or part of the test that was carried out. Study findings from way Special Rehabilitation pupils control 3M, especially which involves teaching and learning in class find that Special Rehabilitation teacher involved practice recovery instruction method collective and individual, emphasize two important factors before planning lesson namely what are known by pupil before lesson started and what need to be known by pupil after instruction carried out, start process spell syllable from that easy first, instrumentation help teach and making evaluation to every development which indicated, specifically relevant 3M mastery Special Rehabilitation pupils involved. After that study findings from positive implications or negative 'Malay Language Screening Test and Mathematics', 'Malay Language Diagnostic Test and Mathematics' and 'Perception Test' on 3M mastery Special Rehabilitation pupils found that positive implications was more dominating compared to negative implication.

KANDUNGAN

	Muka Surat
<i>Declaration</i> i
<i>Permission to use</i> ii
Penghargaan iii
Abstrak iv
<i>Abstract</i> v
Kandungan vi
Senarai Jadual ix
Senarai Rajah xi
Senarai Graf Bar xii
Senarai Kependekan xiv

BAB I : PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan 1
1.2 Pernyataan Masalah 3
1.3 Objektif Kajian 6
1.4 Soalan Kajian 6
1.5 Signifikan Kajian 7
1.6 Batasan Kajian 8
1.7 Definisi Istilah 9
1.8 Kesimpulan 26

BAB II : TINJAUAN LITERATUR

2.1 Pengenalan	27
2.2 Penguasaan 3M murid-murid Pemulihan Khas	27
2.3 Pengajaran dan Pembelajaran murid-murid Pemulihan Khas	28
2.4 Implikasi Positif mahupun Negatif Ujian	36
2.5 Kesimpulan	41

BAB III : KAEDAH KAJIAN

3.1 Pengenalan	44
3.2 Reka Bentuk Kajian	44
3.3 Populasi dan Persampelan	45
3.4 Instrumen	46
3.5 Kebolehpercayaan dan Kesahan	49
3.6 Prosedur Pengutipan Data	50
3.7 Analisis Data	53
3.8 Kesimpulan	54

BAB IV : DAPATAN KAJIAN

4.1 Pengenalan	55
4.2 Hasil Kajian ‘Ujian Saringan Bahasa Melayu dan Matematik’ Terhadap Penguasaan 3M Murid-Murid Pemulihan Khas	55
4.3 Hasil Kajian ‘Ujian Diagnostik Bahasa Melayu dan Matematik’ Terhadap Penguasaan 3M Murid-Murid Pemulihan Khas	64
4.4 Hasil Kajian ‘Ujian Pengamatan’ Terhadap Penguasaan 3M Murid-Murid Pemulihan Khas	74

4.5 Pengajaran dan Pembelajaran Murid-Murid

Pemulihan Khas	80
4.6 Kesimpulan	86

BAB V : PERBINCANGAN, IMPLIKASI DAN CADANGAN

5.1 Pengenalan	87
5.2 Perbincangan	89
5.3 Implikasi	101
5.4 Cadangan	103
5.5 Penutup	105
 RUJUKAN	106

LAMPIRAN A :	Soalan dan Jawapan Temu Bual Berstruktur.
LAMPIRAN B :	Transkrip Pemerhatian Sistematik.
LAMPIRAN C :	Surat Kebenaran dari Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan Kementerian Pelajaran Malaysia.
LAMPIRAN D :	Surat Kebenaran dari Jabatan Pelajaran Negeri Sarawak.
LAMPIRAN E :	Contoh Format Soalan-Soalan Ujian Saringan Bahasa Melayu dan Matematik.
LAMPIRAN F :	Contoh Format Soalan-Soalan Ujian Diagnostik Bahasa Melayu dan Matematik.
LAMPIRAN G :	Contoh Format Soalan Ujian Pengamatan.
LAMPIRAN H :	Keputusan Ujian Murid-Murid Pemulihan Khas.
LAMPIRAN I :	Maklumat-Maklumat Guru Pemulihan Khas dan Murid-Murid Pemulihan Khas.

SENARAI JADUAL

Jadual	Perkara	Halaman
1	Komposisi Sampel Kajian	46
2	Keputusan Ujian Saringan Bahasa Melayu bagi Kelas 2 Perdana	56
3	Keputusan Ujian Saringan Matematik bagi Kelas 2 Perdana	58
4	Keputusan Ujian Saringan Bahasa Melayu bagi Kelas 3 Satria	60
5	Keputusan Ujian Saringan Matematik bagi Kelas 3 Satria	62
6	Keputusan Ujian Diagnostik Bahasa Melayu bagi Kelas 2 Perdana	65
7	Keputusan Ujian Diagnostik Matematik bagi Kelas 2 Perdana	67
8	Keputusan Ujian Diagnostik Bahasa Melayu bagi Kelas 3 Satria	70

9	Keputusan Ujian Diagnostik Matematik bagi Kelas 3 Satria	72
10	Keputusan Ujian Pengamatan bagi Kelas 2 Perdana	75
11	Keputusan Ujian Pengamatan bagi Kelas 3 Satria	77

SENARAI RAJAH

Rajah	Perkara	Halaman
1	Item Ujian Saringan Bahasa Melayu	11
2	Item Ujian Saringan Matematik	13
3	Ujian Diagnostik Bahasa Melayu	15
4	Ujian Diagnostik Matematik	17
5	Ujian Pengamatan	20

SENARAI GRAF BAR

Graf Bar	Perkara	Halaman
1	Keputusan Ujian Saringan Bahasa Melayu bagi Kelas 2 Perdana	57
2	Keputusan Ujian Saringan Matematik bagi Kelas 2 Perdana	59
3	Keputusan Ujian Saringan Bahasa Melayu bagi Kelas 3 Satria	61
4	Keputusan Ujian Saringan Matematik bagi Kelas 3 Satria	63
5	Keputusan Ujian Diagnostik Bahasa Melayu bagi Kelas 2 Perdana	66
6	Keputusan Ujian Diagnostik Matematik bagi Kelas 2 Perdana	68
7	Keputusan Ujian Diagnostik Bahasa Melayu bagi Kelas 3 Satria	71
8	Keputusan Ujian Diagnostik Matematik bagi Kelas 3 Satria	73

9	Keputusan Ujian Pengamatan bagi Kelas 2 Perdana	76
10	Keputusan Ujian Pengamatan bagi Kelas 3 Satria	78

SENARAI KEPENDEKAN

3M	- Membaca, Menulis, Mengira
A.B.M	- Alat bantu mengajar
b.	- bin
bt.	- bte
B.M	- Bahasa Melayu
Dr.	- Doktor
En.	- Encik
G	- Guru
G.P.K	- Guru Pemulihan Khas
K.B.S.R	- Kurikulum Baru Sekolah Rendah
K.P.M	- Kementerian Pelajaran Malaysia
L	- Lelaki
M	- Murid
MM	- Murid-murid
M.T	- Matematik
P	- Perempuan
P.I.P.P	- Pelan Induk Pembangunan Pendidikan
P.K.B.P	- Pendidikan Khas Bermasalah Pembelajaran
Pn.	- Puan
P & P	- Pengajaran dan Pembelajaran
s.a.w	- sawlaulah hualaihi wasaalam
S.K	- Sekolah Kebangsaan
s.w.t	- subhanaah wataalah
U.U.M	- Universiti Utara Malaysia

BAB I

PENDAHULUAN

1.1 Pengenalan

Falsafah Pendidikan Kebangsaan (2001) menyatakan bahawa pendidikan dan kehidupan berkait rapat kerana pendidikan menentukan corak serta mutu kehidupan manusia. Peranan pendidikan turut dilihat sangat penting dalam pembentukan generasi muda, yang dianggap akan dapat membantu menjadikan mereka rakyat Malaysia yang berwawasan sekali gus dapat menyumbangkan khidmat bakti kepada perkembangan ekonomi, sosial, kebudayaan dan politik Negara Malaysia yang bertuah ini.

Dalam tahun 1983, Sistem Pendidikan Malaysia telah memperkenalkan Kurikulum Baru Sekolah Rendah (KBSR). Perubahan ini menunjukkan usaha untuk kembali semula kepada asas pendidikan (*back to the basic*) dengan memperkenalkan kurikulum yang lebih berfokus kepada penguasaan 3M. Semakan kurikulum ini turut meletakkan suatu penekanan yang penting terhadap masalah penguasaan 3M, dengan menjalankan aktiviti pengayaan dan pemulihan dalam kelas KBSR sebagai teras utama ke arah penyelesaian masalah 3M.

Selain itu, turut dilihat bahawa pelaksanaan Kurikulum Baru Sekolah Rendah (KBSR) dalam sistem pendidikan Negara merupakan satu usaha untuk memantapkan kemahiran asas membaca, menulis dan mengira (3M) dalam

The contents of
the thesis is for
internal user
only

RUJUKAN

Buku

Abu Basar bin Mohd. Shah. (1986). *Pengelolaan dan Pengurusan Kelas*

Pemulihan. Bahagian Sekolah-sekolah Kementerian Pendidikan

Malaysia.

Ab. Rahman Ab. Rashid dan Hajah Wan Som Mamat. (1995). *Bahasa Melayu bahasa*

dalam Komunikasi dan Proses Komunikasi. Edisi Pertama. Selangor:

Longman Malaysia Sdn. Bhd.

Brodsky, Mimi. (1978). *Teaching Language Art Creatively*. New York:

Harcourt Brace Jovovich Inc.

Chua Tee Tee. (1983). *Pengetahuan, Latar Belakang dan Kemahiran-*

Kemahiran yang perlu ada pada seorang Guru Pemulihan. Fakulti

Pendidikan Universiti Malaya.

Ee Ah Meng. (1998). *Pedagogi III. Pengujian, Penilaian, Pemulihan, Pengayaan dan Pendidikan Inklusif (Semester IV)*. Shah Alam: Fajar Bakti Sdn. Bhd.

Hammond, L & Hughes, P. (1999). *When bright kids fail: how to help children overcome specific learning difficulties*. Australia: Simon and Schuster.

Jamilah Ahmad. (1999). *Panduan Pengajaran Pemulihan Bahasa Melayu KBSR & KBSM*. Shah Alam: Penerbit Fajar Bakti Sdn, Bhd.

JPK / KPM .(2003). *Buku Panduan, Pelaksanaan Program Pemulihan Khas (Masalah Penguasaan 3M)*. Kuala Lumpur.

JPK / KPM .(2008). *Garis Panduan Pelaksanaan Program Pemulihan Khas (Edisi Percubaan)*. Kuala Lumpur.

Kamarudin Hj. Husin. (1988). *Pedagogi 4*. Malaysia: Longman.

Kauchak dan Enggan. (1989). *Learning and Teaching*. Massachusset: Allyn and Bacon.

Kirk dan Gallagner. (1989). *Learning and Teaching*. Massachusset: Allyn and Bacon.

Koh Boh Boon. (1981). *Pengajaran Pemulihan dalam Bahasa Malaysia*.

Kuala Lumpur: Percetakan Utusan Sdn. Bhd.

KPM .(2006). *PIPP, Pelan Induk Pembangunan Pendidikan 2006 – 2010*.

Putrajaya.

Leith. (1968). *A Handbook of Programmed Learning*. University of Birmingham.

Magisos, J. H. (1989). *Vocational Teacher Education Principles, Practice, Problem and Promissing Direction*. London: The Plamer Press.

Mercer, C. D. (1997). *Students with learning disabilities*. U. S. A: Merrille, Prentice Hall.

Mohd. Jonit Johari. (1987). *Pengajaran Pemulihan Bahasa Malaysia melalui pendekatan kerja kelompok: Satu pandangan*. Dewan Bahasa.

Mok Soon Sang. (1994). *Penilaian, Pemulihan dan Pengayaan dalam Pendidikan*. Kuala Lumpur: Percetakan Sentosa (KL) Sdn. Bhd.

Noran Fauziah Yaakub dan Ahmad Mahdzan Ayob. (1993). *Guru dan Perguruan*. Edisi Kedua. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka. Kementerian Pendidikan Malaysia.

Otto, W. dan Smith. (1980). *Corrective and Remedial Teaching*. Houghton Mifflin c. o.

Pusat Perkembangan Kurikulum. (2001). *Falsafah Pendidikan Kebangsaan, Matlamat dan Visi*, Kementerian Pendidikan Malaysia. Kuala Lumpur.

Robiah Kulop Hamzah. (1997). *Guru Khas Pemulihan, Fungsi dan Masalah*. Kuala Lumpur: DBP.

Sharifah Rahmah Syed Ali. (1986). *Pendidikan Pemulihan Rasional dan Program*. Kuala Lumpur: Maktab Perguruan Ilmu Khas.

Syed A. B. S. A. (1997). *Bimbingan Khas Perkhidmatan Pendidikan Pemulihan*. Kuala Lumpur: DBP.

Zainal Abidin bin Deen. (1986). *Pentadbiran dan Pengelolaan Pendidikan Pemulihan di Peringkat Negara, Negeri dan Sekolah*. Bahagian Sekolah-sekolah, Kementerian Pendidikan Malaysia.

Artikel / Jurnal

Abdul Rahim Hamdan, Ahmad Johari Sihes, Jamaluddin Ramli dan Musa Ismail. (2006). *Tahap minat, pengetahuan dan kemahiran latihan guru dan beban tugas Guru Pemulihan Khas Sekolah Kebangsaan Daerah Pontian, Johor*.

Retrieved Disember 7, 2009, from <http://www.arjpnj.com>.

Akmariah Mamat. (2010). *Kaedah Pengajaran dan Pembelajaran Guru Pemulihan Jawi di Malaysia*. Retrieved Disember 7, 2009, from <http://www.arjpnj.com>.

APEID - Asian Programme of Educational Innovation for Development. (1983).

Learning Needs and Problems in Primary Education. Vol 1 & II, research issues and Proposals. UNESCO. Bangkok.

Aspalaila Ramli, Maslinda Mahmud. (2006). *Meningkatkan kemahiran murid membaca ayat-ayat yang mengandungi perkataan gabungan dua suku kata terbuka dan tertutup KV + KVK*. Retrieved Disember 7, 2009, from <http://www.arjpnj.com>.

Bayrei b. Asrin, Jered b. Yutui, Kamillah Mohamed, Norhayati Mohamad, Siti Salbiah bt. Shafie. (2008). *Kemahiran membaca dalam sukatan pelajaran Bahasa Melayu Sekolah Rendah dan impaknya kepada persediaan guru di dalam bilik darjah*. Retrieved Disember 7, 2009, from <http://www.modelkot.com>.

Benjamin Anak Kibong. (2008). *Tiga sekawan*. Jurnal Penyelidikan. IPBL, Jld 2, pp1-16.

Charlie Anak Ungang. (2008). *Penggunaan Bahan Bantu Mengajar dalam Kemahiran Asas Membaca di Kelas Pemulihan : Kajian Kes di lima buah sekolah Daerah Serian*. Jurnal Penyelidikan. IPBL, Jld 8, pp84-97.

Mohamad Mortadza bin Bohari. (2005). *Program Latihan Dalam Perkhidmatan: Pemangkin Perkembangan Profesionalisme guru*. Retrieved Disember 7, 2009, from <http://www.arjpnj.com>.

Siti Rosmah Mohamed, Saripah Sarif. (2006). *Ting Ting minda meningkatkan kemahiran membaca perkataan gabungan suku kata terbuka dan tertutup KV KVK dalam kalangan murid Pemulihan Khas*. Retrieved Disember 7, 2009, from <http://www.arjpnj.com>.

Tengku Zawawi b. Tengku Zainal. (1997). *Strategi pengajaran dan Pembelajaran Matematik: Satu kerangka umum*. Retrieved Disember 7, 2009, from <http://mujahid.tripod.com>.

Latihan Ilmiah / Tesis

Aizan Yaacob. (2006). Malaysian Literacy Practices in English: 'Big Books', CD-Roms and the year 1 English hour. *Unpublished PhD Thesis*. University of Warwick.

Anita bt. Othman. (2011). Using Prose Model Approach to Improve Students' Writing: An Action Research. *Master Dissertation*. Universiti Utara Malaysia.

Dewi bt. Mohd. Salleh. (2003). Pantang Larang Perkahwinan Suku Kaum Bajau : Kajian Kes di Daerah Kunak. *Latihan Ilmiah*. Universiti Malaysia Sabah.

Hashim Andimori. (2000). Faktor-Faktor yang mempengaruhi pemilihan Jurusan
Kejuruteraan Awam dalam kalangan pelajar UTM. *Projek Sarjana Muda*.
Universiti Teknologi Malaysia.

Ishak b. Sin. (2008). Hubungan Antara Kepimpinan Transformasional
Pengetua Dengan Komitmen Kepada Organisasi Dalam Kalangan
Guru Sekolah Menengah Di Negeri Kedah. *Master Dissertation*.
Universiti Utara Malaysia.

Rizal Abu Bakar. (2004). Emotional Intelligence and Social Problem
Solving. *Master Dissertation*. Monash University, Australia.

Robiah, K. H. (1988). Fungsi dan masalah Guru Khas Pemulihan di dua buah sekolah
rendah di Selangor. *Unpublished M.Ed. Thesis*. University of Malaya.

Temu bual

Angela Audry Paul. (2009, Mei 25). *Penguasaan 3M di kalangan murid-murid Pemulihan Khas : Kajian Kes di S. K. Kampong Baru, Kapit, Sarawak* (Temu bual).

Internet

<http://apps.emoe.gov.my/bppdp>

<http://mujahid.tripod.com>

<http://prpm.dbp.gov.my>

<http://skdarau.tripod.com/kbsr.htm>

<http://www.aripnj.com>

<http://www.bharian.com.my>

<http://www.citcat.com>

<http://www.ipbl.edu.my>

<http://www.lib.uum.edu>

<http://www.modelkot.com>

<http://www.moe.gov>

<http://www.pnm.my>

<http://www.sabah.net.my>

<http://www.sazlie.com>

<http://www.utusan.com.my>

<http://www.yayasansarawak.org.my>